

Czy Praga skapituluje z obawy przed plebiscytem?

Czwarty plan - wielką niewiadomą

od której zależą losy konfliktu sudeckiego

PRAGA, 6. 9. Pozytywna kluczo-
wa w konflikcie niemiecko - sudec-
kim jest obecnie t. zw. „czwarty
plan” rządu Hodży, zawierający
proponowane ustępstwa na rzecz
Niemców sudeckich.

Pogłoski i zaprzeczenia

Co zawiera „czwarty plan”, jest
do tej pory tajemnicą. Z jednej
strony pojawiły się pogłoski, że
Praga zgodziła się przyjąć 8
punktów Henleina i że w tym
kierunku idą propozycje „czwar-
tego planu” — z drugiej kierow-
nictwo partii Niemców sudeckich
wystąpiło z oświadczeniem, że de-
legacji S. D. P. nie przedstawi-
no ani trzeciego, ani czwartego
planu i że w kierowniczych ko-
łach partii niemiecko - sudeckiej
nie dotychczas niewiadomo, jako-
by rząd przyjął 8 punktów karls-
badzkich.

Opinia publiczna jest nadal
dezorientowana. — Wiadomości
prasy angielskiej i francuskiej na
temat rzekomych ustępstw rządu,
spotykały się z wystąpieniem kół
urzędowych wobec prasy zagra-
nicznej przeciwko zbyt daleko po-
suniętemu pesymizmowi w ocenie
sytuacji, a specjalnie przeciwko
wczorajszemu meldunkowi agen-
cji Havasa, który uważał komu-
nikat jako „dowód kapitulacji”.

Pod presją Anglii

Równocześnie w prasie zagra-
nicznej uparcie krąży pogłoski,
że nowe propozycje, których
ogłoszenie nastąpić ma w środę,
będą miały charakter tak daleko
idących ustępstw czeskich, że o-
znaczać mają po prostu kapitu-
lację rządu praskiego, na którą
rząd ten zdecydować się musiał
pod naciskiem W. Brytanii.

Momentem, który poza wpły-
wem brytyjskim miał jeszcze zde-
cydować o stanowisku rządu czes-
kiego, jest obawa wysunięcia
przez Rzeszę postulatu plebiscy-
tu w Sudetach. Wysłanie tego
rodzaju hasła mogłoby bowiem
nie tylko odebrać moralną pod-
stawę stanowisku rządu czeskie-
go, ale mogłoby również spotkać
się z życzliwym przyjęciem w o-
pinii angielskiej.

Wtorek w Pradze

PRAGA, 6. 9. W ciągu wtorko-
wego popołudnia zaznaczyło się

wybitne ożywienie polityczne,
które znalazło wyraz w trzech
konferencjach. O godz. 15 m. 15
lord Runciman przybył na Hrad-
czyn, gdzie przyjęty został przez
prezydenta Benesza. Tematem
rozmowy były poniedziałkowe
uchwały rządu czeskiego, co do
których lord Runciman został już
poinformowany przez swych
współpracowników Ashtona Gwa-
tkina oraz Stopforda. Obaj człon-
kowie misji lorda Runcimana od-
byli w godzinach przedpołudnio-
wych dłuższą naradę z premie-
rem Hodżą.

W godzinach wieczornych za-
wazwani zostali do prezydenta
Benesza posłowie sudeccy Kundt
i Sebekovsky. Audiencja ta trwa-

ła około 45 minut. Po konferencji
na Hradczynie posłowie Kundt i
Sebekovsky, jak słychać, udali się
do premiera Hodży, który dore-
czyć im ma formalne ostateczne
i ostateczne propozycje rządu czes-
kiego.

Kongres S. D. P.

ASZ, 6. 9. Urząd prasowy stron-
nictwa Niemców sudeckich donosi,
że Konrad Henlein zarządził
odbycie w dniach 15 i 16 paź-
dziernika b. r. głównego kongresu
partii Niemców sudeckich. Kon-
gres ten odbędzie się w Usti
(Aussig). Wezmą w nim udział
wszyscy mężowie zaufania sudec-
kiego ruchu narodowo-socjalisty-
cznego, wszyscy kierownicy grup

lokalnych oraz burmistrz i na-
czelnicy gmin, należący do stron-
nictwa Niemców sudeckich. Kon-
gres w Usti będzie pierwszym te-
go rodzaju zgromadzeniem stron-
nictwa Niemców sudeckich od
czasu jego istnienia.

Druga mowa Hitlera o kulturze niemieckiej

NORYMBERGA, 6. 9. Wieczo-
rem na uroczystym posiedzeniu w
operze norymberskiej kanclerz
Hitler wygłosił dłuższe przemó-
wienie, poświęcone zagadnieniom
kulturalnym, w którym oświad-
czył m. in.:

„Nawet dla najzaciętszych prze-
ciwników ruchu narodowo - soc-
jalistycznego staje się rzeczą co-
raz trudniejszą kwestionować, lub
proponować dostrzegać zdobyczy
nowego ustroju.

Jedyną dziedziną, w której pró-
buje się jeszcze zwalczać nową
Rzeszę jest dziedzina kultury.
Usiłuje się mówić o upadku kul-
tury niemieckiej. Jednakże wszyst-
kie żałosne jęki międzynarodowo-
demokratycznej prasy nad upad-
kiem kultury niemieckiej są jaw-
nym oszustwem, jakich wiele do-
konywanych jest w tym świecie.
Lecz pozytywne fakty mają więk-
szą wymowę niż negatywna kry-
tyka. Niemieckie zdobycze kultu-
ralne w ciągu najbliższych lat
zwrócą uwagę całego świata i oce-
niane będą jeszcze wyżej, niż to
się dzieje obecnie w stosunku do
naszych prac w dziedzinie mate-
rialnej. Poparcie, lub potępienie
naszej kultury przez międzynaro-
dowe koła żydowsko - demokra-
tyczne, docenianie, lub niedoce-
nianie naszych zdobyczy we wszy-
stkich dziedzinach, nie tylko nie
jest dla nas decydującym, lecz cał-
kowicie obojętnym. Decydującym
natomiast jest stanowisko nasze-
go własnego narodu. Muszę się
jednak zastrzec, że mówię tu wy-
łącznie o zdrowej, tętniącej gorą-
cą krwią części narodu, a nie o
zblazowanych dekadentach z t.
zw. „towarzystwa”.

Jeszcze 8 razy mówić będzie Hitler w Norymberdze

NORYMBERGA, 6. 9. Wtorko-
wa proklamacja kanclerza Hitle-
ra odczytana przez Gauleitera
Wagnera jest pierwszym publicz-
nym wystąpieniem kanclerza na
zjeździe.

Kanclerz przemawiać będzie w
czasie zjazdu jeszcze 8 razy.

We wtorek o godz. 21 Hitler
wygłosił mowę na posiedzeniu,
poświęconym sprawom kultury.

W środę, 7 bm. kanclerz Hitler
około godz. 12 wystąpi z apelem
do kierowników służby pracy.

W piątek, 9 bm. kanclerz prze-
mawia około godz. 16 do organi-
zacji kobiecych. Tegoż dnia oko-
ło 20 przewidziana jest do kie-
rowników politycznych partii.

W sobotę, 10 bm. około godz.
10 mowa kanclerza do młodzieży.

W niedzielę, 11 bm. kanclerz
wystąpi o godz. 8.30 rano z ape-
lem do S. A. i innych formacji
partyjnych.

W poniedziałek, 12 bm. około
godz. 13.30 mowa kanclerza
do armii podczas parady wojsk,

Zarządzenia francuskie nie będą rozszerzone

PARYŻ, 6. 9. Popołudniowa
prasa paryska podkreśla na
podstawie informacji z kół
miarodajnych, że władze woj-
skowe francuskie nie mają za-
miaru rozszerzać dotychczas-
wych zarządzeń wojskowych,
mających na celu wzmocnienie
bezpieczeństwa na granicy
francuskiej od strony Nic-
miec.

Przeciwnie, nawet gdyby w
sytuacji politycznej miało się
zarysować dalsze odprężenie,
obecne zarządzenia zostaną
odwołane.

Gen. Zamorski w Norymberdze

NORYMBERGA, 6. 9. Bawi tu
jako gość kanclerza komendant
główny P. P. gen. Zamorski. Przy-
jęty on był przez kanclerza Hitle-
ra. We wtorek zaś udał się na 2-
dniowy pobyt w Monachium dla
zawiedzenia tamtejszych ośrodków
policji niemieckiej. W piątek gen.
Zamorski powraca do Norymber-
gi.

Samolot polskiego lotnika-akrobata Runął do jeziora podczas popisów w Tallinie

TALLIN, 6. 9. W drugim dniu
pobytu lotników polskich, uczest-
ników rajdu bałtyckiego w stolicy
Estonii, po zwiedzeniu miasta
nastąpiły pokazy lotów polskich
maszyn.

Pierwsze wystartowały maszy-
ny RWD 8, 13 i 17, po czym start
awionetek i akrobatycznej RWD
10, pilotowanej przez znanego pi-
lota akrobata inż. Olesińskiego.
Popisom polskiego lotnika przy-
glądały się kilkusetosobne tłumy
publiczności, nagradzając brawu-
rowe ewolucje gromkimi okla-
skami. W pewnej chwili z nieu-
stalonej dotychczas przyczyn,
gdy samolot znajdował się nad
jeziorem Ulemise zaczął nagle
spadać korkociągami ku wodzie.
W ostatniej chwili pilot zdołał wy-
prowadzić maszynę z korkociągu,
ale nie udało mu się ustrzec od
upadku, jedynie spadł on do wo-

dy nie dziobem, lecz całą płasz-
czyzną nośną maszynę. Inż. Oles-
iński wyostał się z awionetki,
która upadła w miejscu o niezna-
cznej głębokości i dopłynął do
brzegu. Pilot polski jest poważnie
kontuzjowany.

Wśród zgromadzonej publicz-
ności wypadek wywołał przynę-
biające wrażenie.

Inż. Olesiński, który przebywa
w szpitalu, skarży się na silne
ból, jednak lekarze nie prze-
widują żadnych komplikacji o po-
ważniejszym charakterze.

Szczegółem charakteryzującym
stosunek społeczeństwa estońskiego
do polskich lotników jest fakt,
że do szpitala, gdzie przebywa
inż. Olesiński, bezustannie napły-
wają kwiaty od nieznanym
entuzjastów polskiego lotnika —
akrobata

Tymczasowy rząd narodowy utworzyli Arabowie w Palestynie

HAIFA, 6. 9. O wzrastającej
śmiałości powstańców arabskich
świadczą szybkość rozprzestrzenie-
nia rozkazów t. zw. „tymczaso-
wego rządu narodowego”. Orga-

nizacja ta rozlecia się odezwy i
rozkazy na bramach domów, na
wrotach meczetów itp. Ostatni
rozkaz zabrania wychodzenia na
ulicę po godz. 20-ej.

W starej dzielnicy Jerozolimy
zostali zabici we wtorek dwaj
Arabowie, którzy uchodzili za
szpiegów, działających z ramienia
władz mandatowych. Na targu
arabskim w Haifie zabity został
wyrzutem rewolwerowym przy-
wódca Arabów chrześcijan. Towa-
rzyszcy mu Arab został ciężko
ranny.

Dowództwo wojsk brytyjskich
zatwierdziło dziś 4 wyroki śmierci,
wydane przez sąd wojenny na
Arabów. W całej Palestynie do-
szło wczoraj i dziś do szeregu
utarczek między arabskimi akty-
wistami a brytyjskim wojskiem,
względnie policją.

Wykoleił się parowóz na kolejce mareckiej

We wtorek około godz. 16.30 wy-
koleił się parowóz kolejki mareckiej
z pociągu idącego do Radzymina od-
chodzącego ze stacji Praga—Stalowa
o 16.27. Parowóz wypadł z szyn w
pobliżu toru kolei szerokokorowej,
wskutek niepodniesienia wywrotki,
które zamykają tor. Prawdopodobnie
wywrotki nie zostały podniesione
wskutek przecoczenia funkcjonariusza

kolejki. W wypadku na szczęście nikt
z obsługi ani z pasażerów obrażeń
nie odniósł. Wskutek nagłego zaha-
mowania spowodowanego wykoleje-
niem się parowozu wypadł z szyn
pierwszy wagon osobowy. Pociąg
nie odchodził i nie przychodził na
stację Praga—Stalowa, wskutek za-
tarasowania toru tak, że ruch odby-
wał się ze Stacji Targówek.

Niebywałych rozmiarów afery Szajka „monopolistów” skazana na więzienie i grzywny

KATOWICE, 6. 9. Przed sądem
okręgowym w Katowicach rozpa-
trywana była niezwykle cieka-
wa sprawa karna przeciwko ban-
dzie przemysłowców. Rozprawa od-
była się w nieobecności oskarżo-
nych, z których dziewięciu prze-
bywa za granicami Państwa Pol-
skiego, jeden zaś oskarżony, Kan-
tor, osławiony przemysłowiec prze-
bywa obecnie w Berezie Kartuskiej.
Ponieważ przestępstwa tej
bandy przemysłowej były już raz
rozpatrywane przez sąd w Kato-
wicach, w dniu dzisiejszym rozpa-
trono winę tylko tych oskar-
żonych, których sprawę w po-
przednim procesie wyłączono.

Głównym oskarżonym jest nie-
jaki Ewald Karmainiński, właściciel
f-my „Hermes” w Bytomiu.
Karmainiński jest doświadczonym
przemysłowcem, którego firma
„Hermes” w Bytomiu uzyskała od
władz niemieckich formalne ze-
zwolenie na przemyt kamieni za-
palcowych do Polski. Łączyło się
z tym również i przestępstwo de-
wizowe, gdyż firmie Karmainińskie
go wolno było sprzedawać towar
tylko za polskie złote.

Oskarżeni, Izaak i Baila Sterne-
rowie, mieli podobny „monopol”
na przemyt sacharyny, oczywiście
też tylko za złote polskie. Oskar-
żeni wreszcie byli osławieni prze-
mytnicy, karani zarówno przez
władze polskie, jak i niemieckie.
Guttman i Noher, który uciekając
przed odpowiedzialnością sądową,
wyłądzili się w... Bryzylie. Jako
ostatni wymienieni byli w akcie
oskarżenia Ludwik Riesenfeld z
Bytomia i Rudolf Schmelka.

Cała ta — nieobecna zresztą na
sali rozpraw — szajka przemysł-
ników odpowiadała za uprawianie
przez szereg lat przemytu kamie-
ni zapalcowych, sacharyny, futer,
narzędzi dentystycznych i t. p. z
Niemiec do Polski. Przemyt ten
przewożono przez granicę w samo-
chodzie specjalnie do tego celu
przystosowanym. Jedynie tylko
przypadkowi należy zawdzięczać,
że Straż Graniczna wpadła na
trop bandy.

W wyniku rozprawy sąd wydał
wyrok skazujący Riesenfelda na
rok więzienia i 61.000 zł. grzyw-
ny, Wilhelma Guttmanna na 9

miesięcy więzienia i 50.000 zł.
grzywny, Fr. Nohera na 7 miesię-
cy więzienia i 40.000 zł. grzywny,
Rudolfa Schmelkę, Ernesta i Ewal-
da Karmainińskich na kary po ro-
ku więzienia i po 40.000 zł. grzyw-
ny, Izaaka i Bailę Sternerów na
4 miesiące aresztu i po 20.000 zł.
grzywny i wreszcie Herszla Kanto-
ra na 5 miesięcy aresztu i 15.000
zł. grzywny.

Proces ten jedyny chyba w swo-
im rodzaju wywołał duże zainte-
resowanie na Śląsku.

Skutkiem wylewów powstało Olbrzymie jezioro na Morawach Siraty wynoszą kukanaście ml. koron

MOR. OSTRAWA, 6. 9. Padają-
ce przez kilka dni deszcze spowo-
dowały na terenie Moraw poważ-
ne wylewy rzek i powodzie, jakich
nie notowano od r. 1880.

Dorzeczcie rzeki Morawy, która
wezbrała z gór o 4 m. ponad nor-
malny stan, wygląda jak wielkie
jezioro. Na przestrzeni kilkudziesię-
ciu kilometrów znajdują się
pod wodą szosy, lasy, pola upraw-
ne, pastwiska, przedmieścia Ołomu-
ńca i szereg okolicznych wio-
sek. M. in. Dub i Holice zostały
wody zupełnie. Ludność części-
owo ewakuowano, komunikacja od-
bywa się łodziami.

W lasach lasach, zwłaszcza
w lasach ks. Lichtensteina pod Ołomu-
ńcem, zginęły wielkie ilości
zwierzyny. W akcji ratunkowej
bierze udział wojsko i straż po-
żarna.

Szkody w samym Ołomuńcu
oblicza się na kukanaście milio-
nów. Dotychczas nie ustalono
szkod powstałych przez zniszcze-
nie na ogromnych przestrzeniach
zasiwów i zbiorów.

85 konfiskata „Dziennika Polskiego”

MOR. OSTRAWA, 6. 9. Ostatni
„Dziennik Polski” został skonfis-
kowany za siedem notatek i arty-
kułów. Skonfiskowano m. in. ko-
munikat z posiedzenia słowackie-
go stronnictwa ludowego oraz ar-
tykuł, wykazujący szowinistyczne
nastawienie prasy czeskiej wobec
zagadnień narodowościowych w
republice. Jest to 85 konfiskata
„Dziennika Polskiego”.

Imponujące uroczystości w Amsterdamie W 40-lecie panowania królowej holenderskiej Wilhelminy

AMSTERDAM, 6. 9. We wtorek
odbyła się w Amsterdamie urocz-
ystość z okazji 40-letniej rocznicy
wstąpienia na tron królowej Wil-
helminy.

Uroczystość odbyła się w tym
samym miejscu, gdzie królowa,
mając 18 lat składała przysięgę
na wierność narodowi holenders-
kiemu. Królowa udała się w to-
warzystwie następczyni tronu i
księcia Bernarda piechotę do
błogosławionego od zamku kości-
ciola Orszak jej stanowiło 40-u
wysokich oficerów marynarki i
armii, którzy jako kadeci pełni-
li tę samą służbę podczas jej koro-
nacji.

W uroczystości wzięli udział

ABC W LUBLINIE

W Lublinie zaprenumerować mo-
żna „ABC” lub nabywać poje-
dzińskie numery. Księgarnia Polska
ul. Kapucyńska 1, telefon 15-78

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefon 666-62 (sekretariat) 666-69 (ogólny). 330-59 (Dział gospodar-
czy „Kronika Kupiecka”). Oddział miejski „ABC” Nowy Świat 15. I piętro. Tel. 224-80 przyjmuje interesantów
codziennie w godzinach 17.30 — 19.00
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-32. Kantor — Prenumerata, Nowy Świat 15 m. 1, I
piętro, tel. 224-50. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro, tel. 224-40. Konto PKO 23400. Poczto-
we Konto Rozrachunkowe Nr. 2. Skrzynka Pocztowa 745. Adres telegraficzny: ABC Warszawa.
WYDAWCA: WŁADYSŁAW ŁÓDZ. Półkowska 103. Tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poraż. 27 Grudnia
Wrocław. Czynne 34 tel. 135. Kasa Rzeźnicza 4, tel. 477. Katowice, ul. Starowiejska 3.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji z 2.30 miesięcznie wydanie B wraz z dzie-
łami Sienkiewicza z 3.20 miesięcznie. Za granicą z 4.00. Wyd B (z premią książkową) 5.50
Za zwrot nadstanych i nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na
wszystkich stronach po 5 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście
(wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedziel-
nym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarzkie 30 gr.
Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tury druk — po-
dwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogło-
szeń Administracja nie odpowiada
Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 popoł. Tel. 224-40.